

Til Lillesand kommune postmottak@lillesand.kommune.no

Kopi: OED, Lillesandsposten, Agderposten, Fædrelandsvennen, Naturvernforbundet i Agder, Motvind Norge, FNF-Agder, lokale engasjerte, LNL ved styret og rådgivere

Til Lillesand kommune

Vedr. mulig bruk av statlig plan for å tvinge gjennom Lillesand vindkraftverk

I brev av 2. mars i år til Lillesand kommune ber Olje- og energidepartementet kommunen vurdere anmodningen fra Lillesand vindkraftverk om å bruke statlig plan, jfr. PBL § 6-4 tredje ledd. for å tvinge gjennom vindkraftkonsesjonen, herunder Nordbøveien.

Innledningsvis vil vi bemerke at departementet bryter med vanlig offentlig forvaltningspraksis når kommunen gir svært kort frist, til allerede 12. mars å gi sin uttalelse.

La Naturen Leve vil på det sterkeste fraråde kommunen å gi støtte til bruk av dette drastiske tvangsmiddelet, som vi ikke kan det kan være hjemmel for å nytte i dette høvet. Vi tar da utgangspunkt i at professor dr. juris Ole Christian Fauchald ved UiO i juli 2020 utredet statens mulighet til å vedta statlig plan overfor kommuner som av ulike grunner ikke ønsker å godkjenne vindkraftverk. Spørsmålet er om departementet kan vedta slik plan «uten videre», eller om det må kunne begrunnes med særskilte hensyn, som samfunnsnytte eller lignende.

I vår oversendelse legges med lenke til Fauchalds rapport, som oppsummeres kort under. Utredningen konkluderer med at statlig arealplan for vindkraftutbygging bare kan benyttes dersom ett av to alternative vilkår er oppfylt:

«1) dersom den konkrete utbyggingen er nødvendig for gjennomføringen av viktige statlige eller regionale utbyggingstiltak, eller

2) når andre samfunnsmessige hensyn tilsier det. En vindkraftutbygging som ikke er viktig som element i statlig eller regional energiforsyning vil som utgangspunkt ikke oppfylle det første vilkåret. Et utbyggingstiltak som heller ikke er viktig for lokal energiforsyning eller for ivaretagelse av andre lokale samfunnshensyn vil ikke oppfylle det andre vilkåret. I slike tilfeller kan ikke statlig arealplan benyttes for å tvinge igjennom en vindkraftutbygging som ellers vil stride mot kommunens arealplaner. Hvorvidt disse vilkårene er oppfylt i et konkret statlig arealplanvedtak vil i en viss utstrekning kunne overprøves av domstolene.

Dersom en miljø-, transport- og anleggsplan og/eller en detaljplan skal anses som omfattet av en statlig arealplan må dette fastslås uttrykkelig i vedtaket som gir konsesjonen status som statlig arealplan. Et vedtak om statlig arealplan må oppfylle enkelte av de prosessuelle saksbehandlingskravene som gjelder for planvedtak i pbl. Av dette følger at dersom en miljø-, transport- og anleggsplan og/eller en detaljplan gjøres til en del av den statlige arealplanen, må departementet foreta en selvstendig redegjørelse for og vurdering av uenigheter mellom utbygger og kommunale myndigheter basert på en konsekvensutredning som oppfyller kravene til prosjektutredning i konsekvensutredningsforskriften.

En statlig arealplan er ikke til hinder for at kommunen i ettertid fatter reguleringsplanvedtak for (deler av) det samme området med mindre det er vedtatt en statlig planbestemmelse om at det ikke skal være adgang til nytt reguleringsplanvedtak eller at den statlige arealplanen skal gå foran etterfølgende planer ved motstrid (pbl § 1-5). Dersom det ikke er vedtatt slik planbestemmelse sammen med den statlige arealplanen kan statlige myndigheter reise innsigelser mot en foreslått reguleringsplan etter de generelle reglene om dette, eller oppheve en vedtatt reguleringsplan dersom den strider mot nasjonale interesser (pbl § 12-13).»

Vår konklusjon og anbefaling er:

La Naturen Leve er av den klare oppfatning at en statlig plan i dette tilfelle verken er nødvendig for gjennomføring av viktige statlige eller regionale utbyggingstiltak eller for å dekke andre samfunnsmessige hensyn. Lillesand vindkraftverk kan på ingen måte sies å dekke slike hensyn, dels fordi det er svært lite, dels fordi Norge allerede har store, årlige vannkraftoverskudd - og vil få større i årene fremover. Dersom kommunen ønsker å gå mot utbyggingen, kan et vedtak i kommunestyret ikke undergraves med et departementalt vedtak om statlig plan.

Med vennlig hilsen

Tor Punsvik
styremedlem i La Naturen Leve
torpunsvik@gmail.com & mobil 90 61 94 71

Vidar Lindefjeld
juridisk rådgiver i La Naturen Leve
vlindfjeld@gmail.com & mobil 91 51 72 49